

הספר הזה שאבאר בו... שזכרנו. ואני עתה מתחיל בזכרון השרשים... במצות עשה...

הספר הזה שאבאר בו מנין המצות ואיך ראוי שימנו ואביא ראייה על זה מכתובי התורה וממאמרי החכמים בפירושיהם ואקדים שרשים ראוי לסמוך עליהם במספר המצות וכשיתאמת מספרם במאמר הזה בראיה מבוארת אין ספק בה אז יתבאר למי שיקראהו טעות כל מי שמנה חלוף מה שמנינו אנחנו ואין אנחנו צריכין להשיב על כל אחד בפרט ולא לבאר טעותו כי התועלת והתכלית המכוונת בזה המאמר תגיע למבקשיה בזולת זה וזה כי אני אבאר המצות כלם ומספרם מצוה מצוה ואביא ראייה על כל מה שיש בו ספק או מה שיחשוב מי שאינו בקי בדיני התורה חלופו ואסיר מחשבתו ואבאר מה שיש בו ספק ואין כוונתי בזה המאמר לבאר דין מצוה מן המצות אבל מספרם לבד ואם אבאר מהם בעת שאזכרם אבאר אותם על צד באור השם עד שיודע זה הצווי או האזהרה אי זה דבר הוא וזה השם על איזה דבר נופל וכשתגיע ידיעת מספרם בראיה מזה המאמר אז אזכרם זכרון מוחלט בפתיחת החבור הכולל כמו שזכרתי:

ואני עתה מתחיל בזכרון השרשים שראוי לסמוך עליהם במספר המצות והם י"ד שרשים אחר שאקדים שכל המצות שיכללם ספר התורה אשר נתן לנו האל יתעלה הם תרי"ג מצות מהן מצות עשה רמ"ח מספר אברי גוף האדם ומהן מצות לא תעשה שס"ה והן מספר ימי השנה השמשית וזה המספר נזכר בתלמוד בסוף גמרא מכות אמרו תרי"ג מצות נאמרו לו למשה בסניי שס"ה כנגד ימות החמה רמ"ח כנגד אבריו של אדם ואמרו גם כן על דרך הדרש כי היות מצות עשה מספר האברים כלומר כל אבר ואבר אומר לו עשה בי מצוה והיות מצות לא תעשה מספר ימי השנה כלומר כל יום ויום אומר לו לאדם אל תעבור בי עבירה וזה מה שלא יסכל אותו אחד מכל מי שמנה המצות ר"ל שזהו מספרם ואמנם נשתבשו שבוש גדול בזכרון הדברים המנויין כמו שיתבאר במאמר הזה וזה מפני שנעלם מהם עניני אלו השרשים הי"ד אשר אבארם עתה:

השרש הראשון מהם – שאין ראוי למנות בכלל הזה המצות שהם מדרבנן:

השרש השני – שאין ראוי למנות כל מה שלמדין באחת משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן או ברבוי:

השרש השלישי – שאין ראוי למנות מצות שאין נוהגות לדורות: **השרש** הרביעי – שאין ראוי למנות הצוויין הכוללים התורה כלה:

השרש החמישי – שאין ראוי למנות טעם המצוה מצוה בפני עצמה:

השרש השישי – שהמצוה שיהיה בה עשה ולא תעשה ראוי שימנה עשה שבה עם מצות עשה ולא שבה עם מצות לא תעשה:

השרש השביעי – שאין ראוי למנות משפטי המצוה:

- השרש** השמיני – שאין ראוי למנות שלילת החיוב עם האזהרה :
- השרש** התשיעי – שאין ראוי למנות הלאוין והעשה אבל הדברים המוזהר מהן והמצווה בהם :
- השרש** העשירי – שאין ראוי למנות ההקדמות שהן לתכלית אחת מן התכליות :
- השרש** האחד עשר – שאין ראוי למנות חלקי המצוה בפרט חלק חלק בפני עצמו כשיהיה המקובץ מהם מצוה אחת :
- השרש** השנים עשר – שאין ראוי למנות חלקי מלאכה מן המלאכות שבא הצווי בעשייתה כל חלק וחלק בפני עצמו :
- השרש** השלשה עשר – שהמצות לא ירבה מספרם במספר הימים שתתחייב בהן המצוה ההיא :
- השרש** הארבעה עשר – איך ראוי למנות העמדת הגדרים במצות עשה.